

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารวัดในอนาคต ด้าน 1) การรับคนเข้า 2) การปกครอง 3) การศึกษา และ 4) เผยแผ่พระพุทธศาสนา และ 2. เพื่อศึกษาปัญหาข้อจำกัดตามรูปแบบการบริหารวัดในอนาคต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาประกอบด้วยพระภิกษุและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 24 ท่าน การศึกษาใช้เทคนิคเดลฟาย ให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นรูปแบบการบริหารวัดในอนาคต การรวบรวมข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิขอความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญ ในการให้ข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้รับมาทั้งหมดมาวิเคราะห์และสรุปรวมผลของการให้ความคิดเห็น

ผลการศึกษา

การรับคนเข้า การรับบุคคลเข้าบรรพชาและอุปสมบท ควรกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่ชัดเจน การรับศิษย์วัด (นักเรียน/นักศึกษา) เข้าอาศัยในวัด ควรกำหนดมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนมีสำเนาทะเบียนบ้าน/บัตรประจำตัว

ด้านการปกครองการวางแผน วัดหรือคณะกรรมการวัดต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา มีการประชุมวางแผนงาน การดำเนินงานให้มีความรัดกุมและเหมาะสม การกำหนดกฎเกณฑ์ กติกา ประชุมวางแผนงานการดำเนินงานให้รัดกุมเหมาะสม

ด้านการศึกษา การวางแผนการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับแนวการศึกษาของชาติโดยอนุโลม จัดให้มีการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรม ควบคู่กันไปด้วย เพราะโลกในปัจจุบันอยู่ยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นกิจกรรมการศึกษาธรรมของพระและประชาชน ควรมุ่งให้การศึกษาและปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่อง ให้พัฒนาขึ้นเป็นลำดับ ทั้งในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้วยหลักการแห่งความไม่ประมาท และหลักการแห่งการพึ่งตนเอง

ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ปัจจุบันพระสงฆ์จำนวนไม่น้อยบวชแล้วมิได้ศึกษา มิได้เผยแผ่ธรรมกับประชาชน ประชาชนก็ปฏิบัติต่อพระสงฆ์ไม่ถูกต้อง สังคมและพระพุทธศาสนาจึงเกิดปัญหา เกิดความไม่จริงใจในการนับถือศาสนา การเผยแผ่ควรศึกษากลุ่มคน หรือบุคคล เป้าหมาย วิเคราะห์การนำเสนอธรรมให้เหมาะสมต่อสภาพ เหตุ ผล ตน ประมาณ กาลเวลา ชุมชนและบุคคลเป็นสำคัญ วัดกับประชาชนจึงต้องเกื้อกูลซึ่งกันและกัน พระพุทธศาสนาจึงจะอยู่ได้อย่างมั่นคง คุณภาพของผู้เผยแผ่ที่สามารถเรียกศรัทธา ความเลื่อมใสในกิจกรรมนี้ได้ วิทยาการ ผู้มีความรู้ ฟังไม่เบื่อ ชวนติดตามเร้าใจ สื่อเทคโนโลยี หลักสูตร เนื้อหาความรู้แต่ละระดับ วิธีการเผยแผ่ ควรร่วมสมัยและต่อเนื่อง กำหนดเวลา คน เงิน สื่อให้พร้อมและเพียงพอ นอกจากพระจะให้ธรรมแก่ประชาชนแล้ว ก็ควรจัดวัดและเครื่องใช้ของวัดอย่างมีระบบให้เหมาะต่อการให้บริการประชาชน เพื่อกิจการของพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นการดึงให้ประชาชนเข้ามาใกล้กับวัด และพระก็หาทางช่วยเหลือในด้านธรรมแก่ประชาชนไปตามความเหมาะสมด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการรับคนควรตรวจสอบหลักฐาน สอบประวัติให้ชัดเจนก่อนที่จะรับเข้ามาอาศัยอยู่ในวัด เมื่อรับเข้ามาแล้วจะต้องลงทะเบียน ลงประวัติ มีรูปถ่ายและหลักฐานต่าง ๆ เอาไว้ด้วย มีการจัดทำคู่มือในการรับคนเข้าวัดให้เป็นแนวทางเหมือนกันทั้งอำเภอ/จังหวัด
2. ด้านการปกครอง ควรทำแผนวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และนำมาวางแผน ให้มีการประชุมคณะกรรมการตามระยะเวลาที่กำหนดในแผน มีการประเมิน ติดตามผล ตรวจสอบ ประชุมร่วมกัน เพื่อให้ได้ปัญหา สาเหตุและวิธี แก้ไข
3. ด้านการศึกษา จัดการเรียนการสอนให้แก่พระภิกษุสามเณรควบคู่กันไปทั้งทางโลกและทางธรรม จัดหาแนวนวัตกรรมใหม่ๆ (Innovation) เพื่อให้ทัน โลกยุค โลกาภิวัตน์ (Globalization) หาทุนสนับสนุนการศึกษาจากผู้มีจิตศรัทธา หรือองค์กรที่มีทุนให้ โดยไม่ทำให้มีผลกระทบกับบุคคลทั่วไปและควรจัดทำคู่มือ/แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาแนวคิดต่าง ๆ ได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ
4. ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา จัดให้มีการอบรมสัมมนาวิทยากรที่มีหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อให้เข้าใจเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ชุมชนได้

The two purposes of the study were : firstly, to examine the temple administration in the future in terms of (1) admission (2) administration (3) education and (4) Spread of Buddhism, and secondly, to identify the problems and limitations in temple administration in the future. The sample group consisted of 24 experts and people with much experience in Buddhism, that is, monks and qualified people. Delphi technique was used to collect the data by asking the samples to express their opinions on how to administer temples in the future. Then the data were analyzed and conclusions were drawn.

The findings were summed up below.

Admission There should be clearly stated criteria and qualifications requirements for admitting a person to be ordained, to be a temple boy (pupil/student/that lives in the monastery. A person to be admitted should show the I.D. and house registration copy.

Administration The temple committee must set rules and regulations. There should be meetings to set plan and implement it carefully and properly.

Education Educational planning should be in harmony with the national educational management. Both worldly and Dharma knowledge should be taught to keep up with globalization. The Dharma learning by both monks and ordinary people should focus on following the Buddhist

principles continuously in their daily life. Both monks and Buddhists must lead their lives carefully and hold on to the principle of self-reliance.

Spread of Buddhism At present many men who have been ordained do not study Buddhism seriously, nor do they spread Buddhism to the public. Also, ordinary people do not treat monks in the right way. Therefore, many problems have emerged in the society and in the Buddhist circle. For example, people have no time faith in Buddhism. The characteristics target groups to teach Buddhism should be studied so that they will be taught with a method and techniques that suit them. The temple and the people must assist each other to sustain Buddhism. The qualifications of the monks are important because they can make people have faith in the Buddhism spreading activity. The monk teachers must know how to keep people's attention. Teaching aids, contents and teaching methods must be contemporary and the teaching activity must be held continually. Enough money, time, personnel and teaching aids should be available. Apart from teaching Dharma to the public, the temple should prepare things to be used in different activities ready for the people to use when they come to the temple. This will create a good relationship between the temple and the people and can attract them to it. Then, monks can teach them Dharma.

Recommendations

1. Admission The history of a person to be admitted to the temple should be checked. After admission, that person must be registered and his record and evidence as well as photos must be kept. Also, an admission manual should be written so that all districts and provinces will have the same practice.

2. Administration A SWOT analysis should be made and the results should be used to set a plan. The temple committee should follow the schedule in the plan. Also, follow-up and evaluation, and inspection should be made to identify the problems, their causes and remedies.

3. Education Monks and novices should be taught both worldly knowledge and Dharma. Innovations should be provided to keep pace with globalization. Scholarship should be sought from benefactors or organizations that offer fellowships. This must not cause dissatisfaction to the general public. In addition, a manual concerning practices should be prepared to be used as a guideline.

4. Spread of Buddhism A seminar or training course should be held for the monk teachers who spread Buddhism so that they will learn modern teaching techniques that can be effectively used with the changing society.